



**EUROPSKA KOMISIJA**  
GLAVNA UPRAVA ZA PRAVOSUĐE I ZAŠTITU POTROŠAČA

Glavni direktor

Bruxelles,  
JUST/E2/BM/bb

g. Goran Aleksić  
zastupnik u Hrvatskome saboru  
Trg dr. Franje Tuđmana 5  
10290 Zaprešić  
Hrvatska  
E-pošta: gogo.malodrvo@gmail.com

**Predmet:      Vaš dopis o kreditima s valutnom klauzulom**

Poštovani g. Aleksiću,

obraćam Vam se u vezi s Vašim dopisom od 17. svibnja 2019. upućenim predsjedniku Junckeru i povjerenici Jourovoy koji su me zamolili da Vam odgovorim u njihovo ime. Željela bih se ispričati zbog kašnjenja u odgovoru za koji je bilo potrebno savjetovanje s drugim odjelima Komisije kao što su Vas već obavijestili moji kolege u privremenom odgovoru od 3. srpnja 2019.

U svojem dopisu naveli ste da je Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u presudi od 14. lipnja 2018. u kolektivnom postupku protiv osam banaka utvrdio da su u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. te banke sklapale ugovore o kreditima koji sadržavaju nepoštene ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli i o promjenjivoj kamatnoj stopi koja se mijenja odlukom banke.

Međutim, istaknuli ste da je samo mali broj potencijalno oštećenih potrošača tužio ili će tužiti banke kako bi od njih zatražili povrat koristi koju su nepošteno stekle.

Kako bi se potrošačima omogućila sustavna pravna zaštita, postavili ste pitanje je li moguće zakonskim putem naložiti bankama da vrate nepošteno stečeni novac svim klijentima na koje se to odnosi. Smatrate da bi takvo zakonsko rješenje bilo u skladu s člankom 8. Direktive 93/13/EEZ o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima u kojem piše: *Kako bi osigurale najviši stupanj zaštite potrošača, države članice mogu u području na koje se odnosi ova Direktiva usvojiti ili zadržati najstrože odredbe spojive s Ugovorom.*

Sud Europske unije tumačio je Direktivu 93/13/EEZ u brojnim odlukama<sup>1</sup>. Prema sudskoj praksi tog Suda jedna je od posljedica neobvezujuće prirode nepoštenih

---

<sup>1</sup> Vidjeti Obavijest Komisije C(2019) 5325 final od 22.7.2019. o smjernicama za tumačenje i primjenu Direktive Vijeća 93/13/EEZ o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima,

ugovornih odredbi da potrošači načelno moraju imati pravo na povrat plaćanja ako su ih izvršili na temelju nepoštenih odredaba<sup>2</sup>.

Sud je osim toga potvrdio da u skladu s člankom 8. Direktive 93/13/EEZ države članice mogu potrošačima omogućiti višu razinu zaštite od one koja je predviđena tom direktivom (vidjeti presudu od 15. ožujka 2012. u predmetu C-453/10 *Pereničová*, točka 34.).

**Direktivom 93/13/EEZ stoga se ne sprječava države članice da u nacionalnom zakonodavstvu uvedu obvezu prema kojoj su trgovci obvezni vratiti potrošačima iznose primljene na temelju ugovornih odredaba koje se smatraju nepoštenima.**

Međutim, nacionalne mjere moraju biti u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije i općim načelima prava EU-a. To znači da ako nacionalna mjera predstavlja prepreku jednoj od temeljnih sloboda zajamčenih Ugovorom, ta mjera mora biti opravdana na temelju prava EU-a i njome se mora poštovati, među ostalim, načelo proporcionalnosti<sup>3</sup>.

Željela bih Vam skrenuti pozornost na Komisijin Prijedlog direktive o udružnim tužbama za zaštitu kolektivnih interesa potrošača od 11. travnja 2018.<sup>4</sup> Tim prijedlogom Komisija nastoji riješiti pravne i praktične poteškoće s kojima se suočavaju potrošači kako bi dobili naknadu za štetu koju trpe u situacijama masovne štete, među ostalim u slučajevima kad su nacionalni sudovi već presudili da su odredbe koje su banke primjenjivale u svojim ugovorima s tim potrošačima nepoštene.

Predloženim novim pravilima želi se omogućiti priznatim neprofitnim subjektima kao što su organizacije za zaštitu potrošača da pokrenu tužbu kako bi se zaustavilo kršenje prava EU-a te kako bi potrošači dobili pravnu zaštitu kad je to potrebno. O prijedlogu trenutačno kao suzakonodavci raspravljaju Vijeće i Europski parlament, koji je usvojio svoje stajalište u prvom čitanju 26. ožujka 2019.<sup>5</sup>

Napominjemo da prethodno navedeno predstavlja stajalište službi Komisije na temelju dostupnih informacija. To nije službeno stajalište Europske komisije o mogućem budućem hrvatskom zakonu. Osim toga, samo Sud Europske unije može donijeti obvezujuće tumačenje prava EU-a.

S poštovanjem

*e-potpis*

Tiina ASTOLA

---

[https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/consumers/consumer-contract-law/unfair-contract-terms-directive\\_en](https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/consumers/consumer-contract-law/unfair-contract-terms-directive_en).

<sup>2</sup> Spojeni predmeti C-154/15, C-307/15 i C-308/15 *Gutiérrez Naranjo*, točke 62. i 63.; predmet C-483/16 *Sziber*, točka 53.

<sup>3</sup> Vidjeti predmet C-630/17 *Milivojević*, točke 70–72.

<sup>4</sup> COM(2018) 184 final; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=COM:2018:184:FIN>.

<sup>5</sup> Dostupno na [http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0222\\_HR.html](http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0222_HR.html).